

ANALIZA LIKVIDNOSTI LIZING KOMPA NIJA U REPUBLICI SRBIJI

Ivana Medved¹
Biljana Đuričić²
Momčilo Vasiljević³
Marijana Milanović⁴

Ključne reči: *finansijski lizing, analiza koeficijenta, merenje likvidnosti, Republika Srbija*

Sažetak: *Finansijski lizing predstavlja vitalni segment finansijskog posredovanja u Republici Srbiji, što analizu njegove likvidnosti čini ključnom za ukupnu stabilnost sistema. Ovaj rad procenjuje kapacitet lizing kompanija, koje posluju u skladu sa domaćim pravnim okvirima, da ispune svoje kratkoročne obaveze u periodu od 2021. do 2025. godine. Studija se oslanja na kvantitativnu analizu finansijskih indikatora, koristeći javno dostupne izveštaje Narodne banke Srbije i Agencije za privredne registre. Rezultati pokazuju da je sektor finansijskog lizinga u Srbiji visoko likvidan, stabilan i siguran, ali i polarizovan i nehomogen.*

LIQUIDITY ANALYSIS OF LEASING COMPANIES IN THE REPUBLIC OF SERBIA

Keywords: *financial leasing, ratio analysis, liquidity measurement, Republic of Serbia*

Abstract: *Financial leasing represents a vital segment of financial intermediation in the Republic of Serbia, making the analysis of its liquidity crucial for overall system stability. This paper evaluates the capacity of leasing companies, operating under domestic legal frameworks, to meet their short-term obligations over the period from 2021 to 2025. The study relies on a quantitative analysis of financial indicators, utilizing publicly available reports from the National Bank of Serbia and the Serbian Business Registers Agency. The results show that the financial leasing sector in Serbia is highly liquid, stable and secure, but also polarized and inhomogeneous.*

1 Uvod

Savremeni finansijski sistem karakteriše visoka dinamičnost, gde sektor finansijskog lizinga zauzima poziciju jednog od najznačajnijih alternativnih izvora finansiranja privrede i stanovništva. Kao specifični finansijski posrednici, lizing kompanije se u svom poslova-

¹ Faculty of Economics in Subotica, University of Novi Sad, Serbia

² Western Serbia Academy of Applied Studies, Serbia

³ Western Serbia Academy of Applied Studies, Serbia

⁴ Western Serbia Academy of Applied Studies, Serbia

nju suočavaju sa konstantnim izazovom balansiranja između ostvarivanja profitabilnosti i očuvanja adekvatnog nivoa likvidnosti. S obzirom na to da se njihovo poslovanje prevashodno oslanja na ročnu usklađenost između prikupljenih izvora finansiranja i dugoročnih plasmana kroz ugovore o lizingu, upravljanje likvidnošću i obrtnim kapitalom postaje fundamentalni preduslov za njihov opstanak i stabilnost na tržištu.

Glavni cilj rada jeste utvrđivanje da li kompanije davaoci finansijskog lizinga u Republici Srbiji posluju likvidno. Cilj je da se primenom metoda deskriptivne statistike utvrde opšti trendovi, nivo stabilnosti i stepen homogenosti u upravljanju likvidnošću unutar ovog sektora. Rad teži da odgovori na pitanje da li domaće lizing kompanije ostvaruju zadovoljavajuću likvidnost ili primenjuju agresivnije strategije upravljanja gotovinom i potraživanjima. Pored navedenog, cilj je utvrditi da li je sektor homogen u upravljanju likvidnošću ili postoji eventualna polarizacija među učesnicima na tržištu.

Dobijeni zaključci mogu poslužiti menadžmentu lizing kompanija za sagledavanje njihovog položaja u odnosu na konkurente, ali i pomoći u kreiranju optimalnih politika upravljanja obrtnim kapitalom.

2. Sektor finansijskog lizinga u Republici Srbiji

Finansijske institucije predstavljaju osnovu svakog finansijskog tržišta. Njihov osnovni zadatak jeste povezivanje subjekata koji imaju viškove novčanih sredstava sa subjektima koji imaju manjkove novčanih sredstava. Najbrojniju grupu finansijskih institucija čine finansijski posrednici koji se mogu grupisati na depozitne i nedepozitne finansijske institucije (Jakšić, 2016). Osnovni zadatak finansijskih posrednika jeste usmeravanje finansijskih sredstava od zajmodavaca ka zajmoprimcima ukoliko su oni međusobno odvojeni. Pored osiguravajućih kuća, penzijskih fondova i investicionih posrednika, u grupu nedepozitnih finansijskih institucija se ubrajaju i lizing kuće.

Prema Lukić, Cvetković i Sad (2012), lizing kuće su supsidijarna preduzeća banaka koja sprovode kreditnu politiku banke za one delatnosti koje banka oceni kao delatnosti povećanog rizika. Lizing kuće predstavljaju specijalizovane finansijske institucije koje omogućavaju klijentima da pristupe određenoj opremi putem lizinga, kao što su vozila, mašine i nekretnine (Rose & Marquis, 2012). Naime, ukoliko klijenti imaju ograničen pristup bankarskim kreditima ili uopšte nemaju mogućnost uzimanja bankarskih kredita, odgovarajuću opremu mogu pribaviti putem finansijskog lizinga. Preduzeće, odnosno fizičko lice koje nije u mogućnosti da plati određenu opremu u punom iznosu koristi mogućnost uzimanja u zakup, a zauzvrat plaća zakupninu u formi lizinga, čime indirektno otplaćuje deo vrednosti imovine koja je predmet zakupa (Mladenović et al., 2019).

Poslovanje davalaca finansijskog lizinga u Republici Srbiji bliže je određeno Zakonom o finansijskom lizingu. Prema Zakonu o finansijskom lizingu, posao finansijskog lizinga je posao finansijskog posredovanja koji obavlja davalac lizinga i koji podrazumeva da davalac lizinga, zadržavajući pravo svojine nad predmetom lizinga, na primaoca lizinga prenosi, na određeni vremenski period, ovlašćenje držanja i korišćenja predmeta lizinga, sa svim rizicima i svim koristima povezanim sa pravom svojine, a primalac mu za to plaća lizing naknadu, ukoliko je ispunjen najmanje jedan od sledećih uslova:

- 1) predmet lizinga je određen od strane primaoca lizinga;

- 2) pravo svojine nad predmetom lizinga se prenosi sa davaoca na primaoca lizinga istekom roka na koji je zaključen ugovor i po izvršenoj isplati ukupno ugovorenog iznosa lizing naknade;
- 3) primalac lizinga ima ugovoreno pravo opcije otkupa predmeta lizinga po izvršenoj isplati ukupno ugovorenog iznosa lizing naknade;
- 4) primalac lizinga ima pravo da produži rok trajanja ugovora o lizingu;
- 5) period na koji se zaključuje ugovor o lizingu odgovara periodu u kome se amortizuje celina ili najbitniji deo predmeta lizinga.

U skladu sa Zakonom, predmet finansijskog lizinga može biti pokretna nepotrošna stvar, kao što su oprema, postrojenja i vozila i nepokretna stvar koja može biti predmet prava svojine.

Između davaoca i primaoca finansijskog lizinga se zaključuje ugovor o finansijskom lizingu. Ugovorom o finansijskom lizingu davalac lizinga se obavezuje da na primaoca lizinga prenese ovlašćenje držanja i korišćenja predmeta lizinga, na određeno vreme, dok se primalac lizinga obavezuje da mu za to plaća ugovoreni iznos u ugovorenom roku. Najznačajniji elementi ugovora o lizingu su: nabavna vrednost predmeta lizinga, ukupan iznos lizing naknade, iznos pojedinačnih rata, broj rata, vreme plaćanja, rok na koji je ugovor zaključen, mesto, način isporuke predmeta lizinga, uslovi isporuke predmeta lizinga, kao i način i uslovi produženja roka trajanja lizinga.

Subjekti u poslu finansijskog lizinga su: davalac lizinga, primalac lizinga i isporučilac predmeta lizinga. Davalac lizinga je društvo s ograničenom odgovornošću ili akcionarsko društvo sa sedištem u Republici Srbiji, koje ima dozvolu Narodne banke Srbije za obavljanje poslova finansijskog lizinga u skladu sa ovim zakonom. Primalac lizinga je pravno ili fizičko lice na koga davalac lizinga prenosi ovlašćenje držanja i korišćenja predmeta lizinga, na ugovoreno vreme i uz ugovorenu naknadu. Isporučilac lizinga je pravno ili fizičko lice koje na davaoca lizinga prenosi pravo svojine na predmetu lizinga, radi njegove predaje primaocu lizinga na držanje i korišćenje, na ugovoreno vreme i uz ugovorenu naknadu.

Narodna banka Srbije obavlja poslove nadzora nad davaocima finansijskog lizinga, odnosno kontinuirano prati i analizira aktivnosti u oblasti upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma i najmanje jednom godišnje objavljuje podatke o poslovanju davalaca finansijskog lizinga. Pored toga, Narodna banka Srbije izdaje i oduzima dozvolu za rad za obavljanje poslova finansijskog lizinga. Prema Zakonu o finansijskom lizingu, davalac lizinga je dužan da Narodnoj banci Srbije dostavlja:

- 1) godišnje finansijske izveštaje o poslovanju, sa izveštajem ovlašćenog eksternog revizora - u roku od 120 dana od završetka kalendarske godine za koju se dostavlja izveštaj;
- 2) obaveštenje o statusnim i drugim promenama koje se registruju u Registru privrednih subjekata - u roku od deset radnih dana od dana nastanka te promene;
- 3) druge podatke propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona - u propisanim rokovima;
- 4) druge podatke na zahtev Narodne banke Srbije - u roku određenom u zahtevu Narodne banke Srbije.

3. Metodologija rada i podaci

Predmet analize su svi davaoci finansijskog lizinga u Republici Srbiji koji su poslovali u periodu 2021–2025. godine. Potrebni empirijski podaci za sprovođenje istraživanja prikupljeni su od Agencije za privredne registre i Narodne banke Srbije. Prema podacima Narodne banke Srbije, na teritoriji Republike Srbije dozvolu za obavljanje poslova finansijskog lizinga ima ukupno 13 davalaca finansijskog lizinga, od kojih je jedan u postupku likvidacije, tako da ukupno posluje 12 davalaca finansijskog lizinga. Ukupan broj zaposlenih u ovoj oblasti je 449, poslovni odnosi uspostavljeni su na ukupno 33 lokacije u zemlji, a svi davaoci finansijskog lizinga ukupno su imali osam ogrankata. Uspešnost poslovanja davalaca finansijskog lizinga ogleda se u povećanju broja stranaka za 5,91% u odnosu na prethodnu godinu (Narodna banka Srbije, 2026).

Davaoci finansijskog lizinga u Republici Srbiji primenjuju kontni okvir za davaoce finansijskog lizinga, koji je regulisan Odlukom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za davaoce finansijskog lizinga. Takođe, forma i sadržaj obrazaca finansijskih izveštaja propisani su Odlukom o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izveštaja za davaoce finansijskog lizinga. Prema Zakonu o računovodstvu, davaoci finansijskog lizinga u Republici Srbiji u obavezi su da dostave redovan godišnji finansijski izveštaj sa Statističkim izveštajem za prethodnu godinu do 31. marta tekuće godine, a do 30. juna i prateću dokumentaciju. Likvidnost davalaca finansijskog lizinga biće procenjena na osnovu podataka iz zvaničnih finansijskih izveštaja objavljenih na sajtu Agencije za privredne registre.

Struktura vlasništva davalaca finansijskog lizinga data je u Tabeli 1.

r.br	Naziv	Osnivač	%
1.	AIK LEASING DOO BEOGRAD	AGROINDUSTRIJSKO KOMERCIJALNA BANKA AIK BANKA AD BEOGRAD	100
2.	ALTA LEASING DOO BEOGRAD	ALTA banka a.d.	100
3.	BKS Leasing d.o.o. Beograd	BKS Bank AG, Klagenfurt, Austrija	100
4.1.	PREDUZEĆE ZA FINANSIJSKI LIZING ERSTE LEASING DOO, BEOGRAD	Erste bank akcionarsko društvo, Novi Sad	75
		Steiermärkische bank und sparkassen aktiengesellschaft	25
5.	PRIVREDNO DRUŠTVO ZA FINANSIJSKI LIZING INTESA LEASING DOO, BEOGRAD	Banka Intesa a.d. Beograd	100
6.1.1.	DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA FINANSIJSKI LIZING LIPAKS, BEOGRAD	Mirko Žeželj	48,45
		Zoran Tanasić	48,45
		Sandra Džodić	3,11
7.1.1.	NLB Lease&Go Leasing d.o.o. Beograd	NLB Lease and Go d.o.o. Slovenija	50,89
		NLB Komercijalna banka AD Beograd	48,91
		AD Grupa Zastava vozila Kragujevac - u stečaju	0,20
8.1.	OTP Leasing Srbija d.o.o. Beograd	OTP banka Srbija akcionarsko društvo Novi Sad	90,73
		MERKANTIL BANK ZRT, Maňapcka	9,27

9.	PREDUZEĆE ZA FINANSIJSKI LIZING PORSCHE LEASING SCG DOO, BEOGRAD	Porsche Bank AG, Salzburg, Austrija	100
10.	PREDUZEĆE ZA POSREDOVANJE, PROMET I USLUGE RAIFFEISEN LEASING DOO BEOGRAD	Raiffeisenbank a.d. Beograd	100
11.	SCANIA LEASING RS DOO KR-NJEŠEVCI	Traton Financial Services AB, Kraljevina Švedska	100
12.	PRIVREDNO DRUŠTVO ZA FINANSIJSKI LIZING UNICREDIT LEASING SRBIJA DOO BEOGRAD	UniCredit bank Srbija a.d. Beograd	100

Tabela 1. Struktura vlasništva davalaca finansijskog lizinga u Republici Srbiji Izvor: kalkulacija autora na osnovu podataka iz Spiska davalaca finansijskog lizinga (Narodna banka Srbije, 2026).

Kada se posmatra struktura vlasništva davalaca finansijskog lizinga, može se zaključiti da je većina u vlasništvu banaka: devet davalaca finansijskog lizinga u vlasništvu je domaćih ili inostranih banaka, jedan je u vlasništvu strane lizing kompanije, jedan je u vlasništvu lizing kompanije i banke, dok je samo jedan u vlasništvu fizičkih lica.

Analiza likvidnosti lizing kompanija u Republici Srbiji biće sprovedena korišćenjem pokazatelja likvidnosti, i to: pokazatelja likvidnosti prvog stepena, pokazatelja likvidnosti drugog stepena i neto obrtnih sredstava.

Pokazatelj likvidnosti prvog stepena (koeficijent gotovinske likvidnosti) izračunava se kada se gotovina i gotovinski ekvivalenti podele sa kratkoročnim obavezama. Ovaj koeficijent trebalo bi da iznosi od 0,1 do 0,3, dok se prosečne vrednosti koeficijenta kreću oko 0,1.

$$\text{pokazatelj likvidnosti prvog stepena} = \frac{\text{gotovina i gotovinski ekvivalenti}}{\text{kratkoročne obaveze}}$$

Pokazatelj likvidnosti drugog stepena (rigorozni racio likvidnosti) stavlja u odnos kratkoročno vezana sredstva sa kratkoročnim izvorima finansiranja. Preporučljive vrednosti ovog pokazatelja su iznad 1 (Orsag, 2011; Breuer et al., 2012).

$$\text{pokazatelj likvidnosti drugog stepena} = \frac{\text{kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina}}{\text{kratkoročne obaveze}}$$

Pokazatelj likvidnosti trećeg stepena (opšti racio likvidnosti) za lizing kompanije nema veliku primenu, budući da je iznos zaliha zanemarljiv, tako da se dobija približno isti rezultat kao kod pokazatelja likvidnosti drugog stepena.

Neto obrtna sredstva (neto obrtni kapital) predstavljaju deo obrtne imovine finansiran iz dugoročnih izvora. Što su neto obrtna sredstva veća, smatra se da je preduzeće likvidnije i solventnije (Pirvutoiu & Popescu, 2009).

neto obrtna sredstva = obrtna sredstva – kratkoročne obaveze

Iz primarnog uzorka isključena je kompanija Alta Leasing d.o.o. Beograd zbog statusa ekstremnog autlajera, odnosno ekstremnih vrednosti pokazatelja tokom 2021. i 2022. godine, u cilju obezbeđivanja reprezentativnosti uzorka (Barnett & Lewis, 1994). Uzorak za dalju analizu likvidnosti sveden je na 11 kompanija.

4. Rezultati istraživanja

Deskriptivna statistika racija likvidnosti prvog stepena data je u Tabeli 2.

Naziv	2021	2022	2023	2024	2025
srednja vrednost	0,48	0,18	0,11	0,10	0,16
medijana	0,09	0,09	0,03	0,07	0,06
minimum	0,01	0,00	0,00	0,01	0,01
maksimum	4,16	0,70	0,80	0,34	0,62
standardna devijacija	1,29	0,23	0,23	0,11	0,22

Tabela 2. Deskriptivna statistika racija likvidnosti prvog stepena
Izvor: kalkulacija autora.

Kada se posmatra srednja vrednost racija likvidnosti prvog stepena, može se zaključiti da je u 2021. godini bila na najvišem nivou (0,48), dok se u 2022. godini beleži pad (0,18), a u narednim godinama trend stabilizacije (od 0,10 do 0,16). Ovi podaci ukazuju na približavanje teorijskim finansijskim normama o poželjnom odnosu između 0,1 i 0,3. Medijana je, za razliku od prosečne vrednosti, relativno stabilna u posmatranom periodu i kreće se od 0,03 do 0,09. Kako je medijana konstantno niža od aritmetičke sredine, može se zaključiti da veći deo uzorka posluje sa nižim nivoom likvidnosti prvog stepena, što može upućivati na orijentaciju menadžmenta ka plasiranju sredstava umesto držanja beskamratne gotovine na tekućim računima. U 2021. godini standardna devijacija iznosi 1,29, što ukazuje na izraženu heterogenost uzorka i razlike u finansijskim strategijama posmatranih kompanija. Od 2022. do 2025. godine standardna devijacija opada i kreće se u rasponu od 0,11 do 0,23, što ukazuje na manju disperziju vrednosti u odnosu na 2021. godinu.

Deskriptivna statistika racija likvidnosti drugog stepena prikazana je u Tabeli 3.

Naziv	2021	2022	2023	2024	2025
srednja vrednost	2,79	4,45	2,16	4,24	5,50
medijana	1,41	1,13	1,08	1,22	1,28
minimum	0,64	0,61	0,48	0,68	0,39
maksimum	11,51	19,08	10,31	32,48	43,92
standardna devijacija	3,26	6,51	2,81	9,39	12,81

Tabela 3. Deskriptivna statistika racija likvidnosti drugog stepena
Izvor: kalkulacija autora.

Deskriptivna statistika racija likvidnosti drugog stepena ukazuje na visoku opštu likvidnost posmatranih lizing kompanija. Srednja vrednost se tokom celog perioda kreće iznad teorijski preporučene vrednosti od 1. U 2021. godini srednja vrednost iznosila je 2,79, dok je u ostalim godinama, izuzev 2023. godine, iznosila više od 4. Medijana pokazuje stabilnije vrednosti u posmatranom periodu i kreće se u rasponu od 1,08 do 1,41. Kako je medijana kontinuirano iznad vrednosti 1, može se zaključiti da dominantan deo lizing sektora ima zadovoljavajuću likvidnost. Vrednosti standardne devijacije osciliraju u posmatranom periodu. Od 2021. godine beleži se rast, zatim pad u 2023. godini, nakon čega sledi nagli skok na 9,39 u 2024. godini, odnosno 12,81 u 2025. godini. Ovakve oscilacije i rast ukazuju na nehomogenost uzorka u primeni finansijskih strategija i na poslovno raslojavanje unutar lizing sektora.

Deskriptivna analiza neto obrtnih sredstava navedena je u Tabeli 4.
u 000 dinara

Naziv	2021	2022	2023	2024	2025
srednja vrednost	1.094.748,00	721.721,40	-740.725,64	913.919,27	1.322.487,73
medijana	815.538,00	290.839,50	210.181,00	757.650,00	893.582,00
minimum	-3.111.556,00	-3.984.548,00	-11.010.153,00	-2.848.871,00	-4.852.958,00
maksimum	5.197.643,00	6.304.620,00	5.987.279,00	7.015.382,00	8.247.084,00
standardna devijacija	2.213.617,64	2.960.796,31	4.179.393,68	2.495.646,22	4.105.137,53

*Tabela 4. Deskriptivna statistika neto obrtnih sredstava
Izvor: kalkulacija autora.*

Deskriptivna analiza neto obrtnih sredstava ukazuje na izraženu polarizaciju i stratešku nehomogenost u sektoru finansijskog lizinga. Srednja vrednost posmatranog pokazatelja pozitivna je, izuzev u 2023. godini, što predstavlja povoljan pokazatelj likvidnosti unutar sektora. Na pozitivan trend likvidnosti ukazuje i vrednost medijane, koja, izuzev 2022. i 2023. godine kada je relativno niska, ostaje na nivou iznad 750.000 hiljada dinara. Standardna devijacija je izrazito visoka i beleži kontinuirani rast u prve tri godine, zatim pad u 2024. godini i ponovni rast u 2025. godini. Visoke vrednosti standardne devijacije, zajedno sa velikim rasponom između minimalnih i maksimalnih vrednosti, ukazuju na izraženu nehomogenost i polarizaciju unutar sektora finansijskog lizinga.

5. Zaključak

Obezbeđenje zadovoljavajuće likvidnosti predstavlja imperativ za svaki poslovni entitet, nezavisno od privredne grane kojoj pripada, dok unutar lizing industrije ovaj zadatak dobija dodatnu težinu usled visoke zavisnosti od eksternih izvora finansiranja. Poseban značaj likvidnost dobija i zbog činjenice da lizing kompanije zahtevaju kontinuirani priliv gotovine za finansiranje novih plasmana.

Sprovedena analiza uključila je tri značajna pokazatelja likvidnosti: racio likvidnosti prvog stepena, racio likvidnosti drugog stepena i neto obrtna sredstva. Povezivanjem rezultata analize ova tri pokazatelja uočavaju se tri glavna zaključka na domaćem tržištu finansijskog lizinga. Prvi zaključak jeste da empirijski rezultati ukazuju na operativnu stabilnost

i efikasno upravljanje gotovinskim tokovima. Relativno nizak nivo racija likvidnosti prvog stepena pokazuje da menadžment ovih kompanija izbegava držanje većih iznosa beskamratne gotovine na računima, dok viši nivoi pokazatelja likvidnosti drugog stepena ukazuju na sposobnost davalaca finansijskog lizinga da kratkoročne obaveze pokriju odgovarajućim kratkoročno vezanim sredstvima. Drugi zaključak odnosi se na finansijsku stabilnost sektora, što potvrđuju pozitivna srednja vrednost neto obrtnih sredstava, sa izuzetkom 2023. godine, i pozitivna medijana tokom celokupnog posmatranog perioda. Treći zaključak odnosi se na strukturnu polarizaciju i nehomogenost unutar samog lizing sektora. Osim kod racija likvidnosti prvog stepena, zabeležene su visoke vrednosti standardne devijacije i veliki raspon između minimalnih i maksimalnih vrednosti racija likvidnosti drugog stepena, a posebno neto obrtnih sredstava.

Generalni zaključak pokazuje da je sektor finansijskog lizinga u Srbiji likvidan, ali istovremeno nehomogen i polarizovan. Posebno je značajna činjenica da je većina davalaca finansijskog lizinga u Republici Srbiji u vlasništvu domaćih ili inostranih bankarskih grupa.

Literatura

- **Barnett, V., & Lewis, T. (1994).** *Outliers in statistical data* (3rd ed.). John Wiley & Sons.
- Breuer, A., Frumusanu, M. L., Breuer, B. L., & Manciu, A. (2012). Cash and liquidity/liquidity and liquidity ratio. *Annals-Economy Series*, 4, 78-82.
- Jakšić, M. (2016). *Finansijsko tržište – instrumenti i institucije*. Ekonomski fakultet, Univerzitet u Kragujevcu.
- Lukić, S., Cvetković, S., & Sad, N. (2012). Razvojne banke kao oslonac u kreditiranje poljoprivrede.
- Mladenović, V. T., Krulj-Mladenović, M., & Obradović, D. (2019). VEČITA NEDOUIMICA: LIZING ILI KREDIT AN ENTENAL DILEMMA: LEASING OR LOAN. *EMAN 2019-Economics & Management: How to Cope With Disrupted Times*, 285.
- Narodna banka Srbije. (2026). Analiza odgovora na dostavljen upitnik o aktivnostima davalaca finansijskog lizinga iz oblasti upravljanja rizikom od pranja novca, finansiranja terorizma i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje za 2025. godinu, https://www.nbs.rs/sr_RS/finansijske-institucije/lizing/poslovanje-dfl/ preuzeto 10.08.2026.
- Narodna banka Srbije. (2026). Spisak davalaca finansijskog lizinga. Centar za javne veb aplikacije. <https://webappcenter.nbs.rs/WebApp/FinInstLeasing/LegalEntityFinInstitution/Index?> preuzeto 19. 08. 2026.
- Odluka o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za davaoce finansijskog lizinga („Sl. glasnik RS“ br. 93/2020 i 16/2021).
- Odluka o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izveštaja za davaoce finansijskog lizinga („Sl. glasnik RS“ br. 93/2020).
- Orsag, S. (2011). *Vrijednosni papiri: Investicije i instrumenti financiranja*. Revicon doo.
- Pirvutoiu, I., & Popescu, A. (2009). Analysis of net working capital-a basic tool in business financing.
- Rose, P. & Marquis, M. (2012). *Finansijske institucije i tržišta*. McGraw-Hill.
- Zakon o finansijskom lizingu ("Sl. glasnik RS", br. 55/2003, 61/2005, 31/2011 i 99/2011 - dr. zakon).
- Zakon o računovodstvu („Sl. glasnik RS“ br. 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon).